

NORDFORSS, CARL GUSTAF

Tand-doctorn, farce i tre acter, blandad med sång. Uppförd på kongl. theatern i Stockholm år 1800. =Anon=. Stockholm, tryckt hos Carl Deleen och J.G. Forsgren, 1800.

Stockholm
1800

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu>

NORDBORSS

TAND-DOCTORIN

1800

EX. A

Sv. Saml.

Vitt. Sv.

Dram.

(B)

1700-1829

NO
Ex.

NORDFORSS, Carl. Inbaf
Ex. A.

So. saml.
Vitt. 40.
Dram.

TAND-DOCTORN, ^(Br) 1700-1829

FARCE I TRE ACTER,

BLANDAD MED SÅNG.

*Uppförd på Kongl. Theatern
i Stockholm år 1800.*

STOCKHOLM,
Tryckt hos CARL DELEEN och J. G. FORSGREN,
1800.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

TAND-DOCTORN.

Personerna.

NINUS, *Tand-Doctor.*

NICLAS, *hans guson och eleve.*

JULIE, *hans brorsdotter och myndling.*

STÅLARM, *Julies älskare.*

LASSE, *Stålarms betjent.*

En gammal Friherrinna.

En Sekter.

En Lakej.

Händelsen är i Stockholm.

I. ACTEN.

Theatern föreställer ett rum i Tand-Doctors hus.

I. SCEN. DOCTORN *allena.*

Den syndare som på sin lott
Den kinkiga förrättning fått
En vacker flicka att förvara,
Med hennes vård nog sysselsatt,
Bekymmerfull bå' dag och natt,
Får låta allting annat fara.

Men se d'ä hvad jag inte har tid att göra:
Då min salig bror på sotsängen bad mej bli hans
dotters förmyndare och andra far, så försäkrar
jag det var det första prof hvarpå han kunde sät-
ta min broderliga vänskap. Han hade alldrig kun-
nat ombetro mej ett farligare gods. Men jag hop-
pas, vare lof, snart bli qvitt derifrån. Jag ska
använda all möda att snart få henne gift med min
guson och eleve Niclas; sedan det är gjort, är åt-
minstone jag fri från bekymret; det blir sen h a n s
sak att yakta henne, och gör han det illa, så mye-

ke värre för honom, det angår inte mej. — Men jag måste ut och besöka mina kunder. *tar hatt och käpp, men lägger dem strax tillbaka.* Likväl måste jag först se hvad här kommit för billetter. — Ah, et bref från landet, ... och just ifrån Niclas farbror; .. bevars så långt; .. det goda folket på landet vet inte att vi stadsbor sällan ha tid att läsa, ännu mindre att besvara så långa epistlar. Jag måste likväl se hvad han skrifer. *tar en stol, sätter sig och läser.*

»Min kära bror. För kära brors angenäma af den sjunde hujus är jag högeligen förbunden. »Nå hur går det? Tycks det som den förening »bror tänkt på mellan cousine Julie och min brors »son Niclas, kan gå i lås? *talat.* D'ä svårt att säga, min kära bror; Julie är inte mycke fallen dertför? *läser.* »Jag kan alldrig nog recommendera den gossen i brors bevågenhet; han är kommen af godt folk, brors släkting, och bror har »på köpet stått fadder åt honom. Han är verkligen en god gosse i själen, *talat.* det kan jag inte neka. *läser.* »fast han är något enfaldig, »och detta sednare kommer deraf att han nästan »all sin tid vistats på landet hos oss här i Gås- »härad. *talat.* D'ä sant, min kära bror, hans vett och tal och seder smaka förbannadt af häradet. *läser.* »Han är hushållare och fjäsk, och sådant »folk bärgar sig alltid. *talat.* Han har rätt. *läser.* »Vill nu bror visa mig ett vänskaps-prof så låter »bror inte Julies ansenliga arf falla i främmande »händer; gifter bror henne med Niclas så stannar »det inom släkten. *talat.* Aldeles rätt, d'ä förnuftigt tänkt, kära bror; det måste bli dertvid, och om Julie sätter sej alldrig så mycke deremot, så ska Niclas bli hennes man, och förlofningen ske inom fjorton dar. Likväl är det bäst att säga Niclas ingen ting säkert härom tills vidare, och att gå varsamt tillväga med flickan. — Hvad är här mer för billetter? *tar ett bref och läser.* Till »herr Tand-Doctorn Ninus ... bara Tand-Doctorn Ninus? — Man kunde vara lite höfligare. *sedan*

han öppnat. Aha d'ä bara från en fattig kokerska; stackare! hon behöfver visst sina tänder i ordning hon, som ska smaka förut på alla rätter som kommer på bordet, henne måste jag hjälpa. *öppnar ett bref till.* Ifrån herr... nej jag tackar; han har så många gånger pustat af indigestion, han kan mista alla tänder han har. *öppnar ännu ett bref.* Ah! d'ä från kongl. sektern, apan af alla utlänningar, mönstret i modets verld, och som tycks förstå sej på att kackla le bon ton; lät se hvad han skrifver. *läser.* Aha, han vill komma hit om en timma om jag dröjer hemma. Jag ska väl dröja då... Ännu en billet! *tar den och öppnar.* Hvad den är smånätt hoplagd! ah, från gamla friherrinnan, hvad! hon tänker också komma... hon behöfver visst också några tänder. För tusan! allt det här hinner jag inte sköta ensam. *ropar.* Niclas, Niclas!

NICL. *utanför.* Jag är här kära gufar.

DOCT. Kom hit.

NICL. *utanför.* Jag kommer, kära gufar.

2. SCEN. DOCTORN. NICLAS.

NICL. *i det han kommer.* Nu är jag här.

DOCT. Det blir mycke göra i dag. Du ska laga att sakerna ä riktigt i ordning, och sen ska du hjälpa mej med de sämsta kunderna.

NICL. Ja, jag förstår; de som betala minst.

DOCT. Här ä billetter från hela verlden, från grosseurer och friherrinnor, små sekterare och kokerskor, fan och hans mor, alla på en dag.

NICL. De sista får väl jag på min lott, kan jag tro.

DOCT. Ha vi tillräckligt tänder inne?

NICL. Åh ja, de skulle räcka till åt hela enkhuset.

DOCT. Ja ja, d'ä en angelägen punkt; himmelen vet hur många den gamla friherrinnan behöfver. *det klappar.* Hör du? det klappar, d'ä säkert någon af dem som skrifvit mej till. *ropar.* Stig in; ah, d'ä kongl. sektern, jag gissade det.

Niclas, gå in till dej, tills jag ropar. *Niclas går under det sektern kommer in.*

3. SCEN. DOCTORN. SEKTERN. *mycke cavaljer bär hatten djupt i ansigtet, och en näsduk för mun, hvilka han likväl tar bort då han är väl inne i rummet.*

DOCT. Välkommen, herr kongl. sekter; hur står det till? inte bra?

SEKT. Ert deltagande borde trösta mej, herr doctor, men jag är au desespoir. Hvad tycker ni? de tre löständerna ni satte mej för en månad sedan, tog jag efter min vana riktigt ut i förgår afton, då jag gick till säng, och la dem alla tre i lilla chinesiska asken som står på posslinsbordet i mitt cabinett . . . i går, då jag skulle göra min toilette och sätta i mina tänder . . . så är ena tanden borta.

DOCT. Någon har väl varit dit och tagit den . . . er dräng . . . någon bekant . . .

SEKT. Ingen dräng, ingen bekant, ingen själ har varit i rummet; tanden har kommit bort af sej sjelf; kan någons belägenhet vara fasligare än min?

Jag förlorat har

Min löstand, jag förlorat har min mun!

Ack, var snar,

Kom och hjälp mej nu på stund!

Det olyckligaste är, att den jag förlorat är just den nya excellenta framtanden. Jag promenerade i går eftermiddag, men helt ensam, kan ni tänka, med hatten i syn och näsduken för mun; jag vågade hvarken möta någon, eller hälsa, för den förbannade tanden skull; men hvar fan kan hon vara?

Ach, herr doctor! ach hör mej! ach svara,

Svara mej er vän ett ord!

Kan min tand förlorad vara?

Asken stod ju på mitt bord!

Men nu fins ej mer

Min löstand; gif en annan, mon ami!

Ja jag ber,
Skynda er,

Tag den första ni får i!

För allting skynda er; kom, kom till mej;
här törs jag inte dröja; någon kunde bli mej var-
se, och misstänka . . . nej bevars . . . kom genast,
herr doctor, besinna att i eftermiddag väntas jag
af tre adorabla fruvar, och fem charmanta fröknar:
men

Hvart går jag

Utan min löstand? hvart går jag med hålig mun?

Kom i dag,

I förmiddag!

Kom och hjälp mej nu på stund!

Annars är jag en förlorad människa, ou le
diable m'emporte. *På dörren med hatten i syn
och näsduken för mun.*

DOCT. Jag lofvar att inte dröja. *allena.* Vas-
serra, d'ä väl hvars och ens skyldighet, att laga,
det en så dyrbar person inte går förlorad för
sällskaps-verlden; en sådan är der en omistlig va-
relse. *det klappar.* någon är här igen. Stig in!

Friherrinnans LAKEJ kommer in. Är det herr
tand-doctorn sjelf?

DOCT. Ja min vän, hvad vill ni?

LAK. Hennes nåd är här och låter fråga . . .

DOCT. Aha, friherrinnan! jag skyndar ner att
ta emot henne.

LAK. Nej bevars, inte förr än hennes nåd
är försäkrad att herr doctorn är allena. Hon kan
inte komma opp om här är någon främmande.

DOCT. Ingen själ; friherrinnan kan vara så
säker som hon är välkommen. *lakejen går.*

4. SCEN. FRIHERRINNAN. DOCTORN.

DOCT. Allraödmjukaste tjenare, min nådiga
friherrinna; hvad jag är lycklig! . . . .

FRIHERR. Jag är det ännu mer, min hjertans
doctor, men på ett sätt som ni inte gissar. Feli-
cetera mej! hvad tycker ni? en ung karl, den ai-
mablaste karl i verlden, har blifvit kär i mej, det
lyses om söndag tredje gången för oss. Men, herr

doctor, ni vet hur det står till . . . kan ingen höra oss? ni vet hur det står till med mina tänder; jag har mist hela nie stycken, och de löständerna ni sist satte i . . . bara ingen står och lyss . . . de löständerna ä alldeles i oreda, för det ni varit borta så länge; hvarföre kommer ni inte till mej? —

Ach, herr doctor, återsyns,
Hos en suckande älskarinna!
Nu min glädjes vår begyns,
Jag bör uti fägring vinna.

Lät ej min längtan
Bli fåfång trängtan!

Ach nej!

Min bästa vän förgät mig ej!

Jag vill att ni ska komma till mej i morgon precis klockan nie, och placera mej nie nya tänder; allt mitt folk ska vara ur vägen vid den tiden, utom min kammarjungfru. Jag är nödsakad att be er muntligt härom, ser ni; om jag skrifvit, hur lätt hade ni inte kunnat lägga min billet framme; hela verlden hade fått veta att jag brukar löständer, och det hade varit att döda mej. För all ting kom! d'ä i synnerhet den här käften som behöfver hjälpas. Min fästman tillber mej obeskrifligt; men ni kan tänka hvad jag är generad att kyssa honom med en mun der det fattas nie tänder.

DOCT. Ja, jag beklagar sannerligen.

FRIHERR. I fall ni inte har några rätt vackra tänder inne, så lät fråga efter i Allehanda, om det fins någon ung frisk flicka som vill låta dra ut sina för betalning; sådana annonser brukas ibland.

DOCT. Görså, görså.

FRIHERR. Ni nyttjar hvad utvägar ni vill. Men jag ålägger er att ha min mun i stånd inom fyra dagar.

DOCT. Ers nåd behagar lita derpå.

FRIHERR. går. Glöm inte, klockan nie och nie tänder. Må väl!

Doct. Klockan nie, och nie tänder; ödmjuktaste tjenare.

Doct. *allena*. Stackars friherrinna! ach om hennes tänder likså väl döljde hennes år, som hennes förnuft gör det . . . d'ä verkligen ömkansvärdt . . . jag har många gånger hindrat folk att bele och tadla henne; men

Då en kärng förtjusa vill

Som en femton års älskarinna

så är det omöjligt att hämma åtlöjet på någons mun. Niclas.

5. SCEN. DOCTORN. NICLAS.

NICL. Nu är jag här igen, kära gufar.

Doct. Jag går ut.

NICL. Så mycke bättre.

Doct. Hvad? så mycke bättre.

NICL. Jag säger så mycke bättre, fast det qvittar mej alldeles lika.

Doct. Jag ser väl, att om jag låter dej tala, så säger du en evig rad af dumheter.

NICL. Har vi något annat att säga, kära gufar?

Doct. Det hjälper inte att jag fört dej ut i världen, du blir dej alltid lik.

NICL. Ja blif tig alltid lik,

Så går tig väl all tid, sa söta mor min.

Doct. Lika tanklös, lika enfaldig! . . .

NICL. Sälla äro the enfaldiga, sa söta mor min.

Doct. Du talar och bär dej åt, som du hvar stund, både natt och dag, hade minne, själ och tankar fästade vid din hembygd, ditt kära gånshärad.

NICL. A tous les cœurs bien nés que la patrie est chere, sa fransosen.

Doct. Kanske jag kommer att dröja ute. Om någon frågar efter mej, så ber du honom sitta ner eller komma igen.

NICL. Jag ska be honom göra bägge delarna, kära gufar.

Doct. Endera så jag dej; det var väl min

tanka, att du utan min närvaro skulle hjälpa mej med några kunder i dag; men du bär dej så illa åt. Jag förbjuder dej, att göra någon operation förrän jag sjelf får tid att stå brevid och styra din hand.

NICL. Det är jag också nögd med, kära gufar.

DOCT. Framför allt, understå dej inte att visa din skicklighet på samma sätt som här om dan. Det nötet! lit kommer en jungfru med en faselig tandvärk, och han, i stället för att dra ut den sjuka tanden, drar ut en frisk; och dervid blef det, tills jag vid min hemkomst måste å nyo företa den sjuka; och största konsten var den, att stilla den stackars menniskan som på så dumt sätt mist sin friska tand. Begriper du väl att den flickan går nu och säger det för hela verlden?

NICL. Är det mitt fel? jag säger det för ingen jag.

DOCT. Och dermed tror du d'ä tyst. Skäms du inte att din tölpaktighet skaffar mej af med mina kunder? hvad ska det bli af dej, då du efter två års undervisning kan begå en sådan dumhet? vet att jag lärt och idkat min vetenskap i Frankrike, England, Tyskland, Italien, i flera verldsdelar; att jag i min bureau har Danska och Spanska tänder, Maroçcanska och Malthesiska tänder, Ottomaniska och Storbritaniska tänder, Fransyska tänder, Tyska tänder, Ryska tänder; men ingen enda af dem är opererad frisk och sund, och uttryckt af misstag.

NICL. Kära gufar, kan man förekomma händelser att hända i verlden-

Tror gufar ej i alla länder

En liten dumhet sker ibland?

Ah, med en vacker jungfru händer

Man lätt tar miste om en tand.

Men likväl, hvad som angår henne,

Vi handlat så vår sak är ren,

Vi haft besvär att dra ut tvänne,

Fast hon betalt för bara en.

DOCT.

Doct. Det fattas inte mer, än att du låtit henne betala för bägge. Tvärtom, d'ä du som bordt betala henne.

NICL. Men, gufar, såg jag nånsin maken?

Ska flickan till betalning få?

Fan! om hon rätt betraktar saken,

Hon ensam vunnit har derpå;

Den tanden som jag operera

Är nu för masken i förvar,

Och lättare att conservera,

Än då den satt i käften qvar.

Doct. Ett härligt skäl. Jag hoppas du inte är så dum som du talar till; du skulle då bli en vacker doctor med tiden... hvad gör Julie?

NICL. Hon sitter i sin kammare och broderar; hon arbetar från morgon till qvällen. Jag trodde att det var vestar åt mej;... jo pytt ock;... nu har hon börjat en ny, utan att jag vet det minsta hvar hon gjort af den hon slutat; jag får ingen ting jag.

Doct. D'ä klart, du har ju ingen verld, du har ju inte skick; du förstår inte att ställa dej in hos henne.

NICL. Jag?

Jo alldrig någon fin sekter

Så sirligt fjäsar, och så tjusar,

Som jag, då för cousine jag krusar,

Och om en souvenir jag ber.

Då hon plär väfva sina fransar,

Då hon syr blommor och tambour,

Jag hoppar kring dess stol, jag dansar

Så täck och lätt som en amour.

Då någon vest hon färdig hinner,

Victoria! jag tror vesten få;

Jo pytt, i byrån den försvinner

Och jag får flat på dörren gå.

Doct. Men du har ju inte rätt att fordra någon; hvad har du skänkt henne?

NICL. Ingen ting.

Doct. Nå ja, ge dej tilfreds då; i alla fall får du väl framdeles bå' vestar och mer till, kära gosse.

NicL. Ah, nu begriper jag; . . . nå den listiga Julie, hon vill skänka mej platt ingen ting, för än efter bröllopet; då, tänker hon, väntar han ingen ting, och då är det så mycke kärkomnare; hon vill göra mej en agreabel surprise; hon har rätt.

Hvad hon är slug, hon ej bedrar sej!

Det ägtenskap är skönt, min sann,

Der allt hvad hustrun företar sej

Är en surprise för hennes man.

Doct. Är det din mening, kära Niclas, så bör du lyckönska dej; sådana nöjen är det väl ingen hustru som nekar sin man.

NicL. Ja, vet gufar, det just tröstar mej . . . men ändå, när jag rätt besinnar, är jag rädd att det ligger någon ting under hennes elakhet.

Doct. Nå hvad skulle det vara?

NicL. Ja trå som vet; men nu på en tid har hon blifvit ändå elakare mot mej än nånsin förr. . . När jag kommer till henne och ska hälsa go morgon, så kommer jag så här. . . och säger allraödmjukaste tjenare, hur mår min cousine? alldeles som gufar lärt mej; då sitter hon i soffan så här, och ser borrt så här, och svarar: om jag slipper se dej, så mår jag rätt väl; och så vill jag kyssa henne på hand så som jag nu gör åt gufar, och då knäpper hon mej på näsan så som jag nu gör åt gufar, och. . .

Doct. *tar sig om näsan.* Pojke, vet hvad du gör.

NicL. Förlåt, söta gufar, men jag bör visa tydligt; och sen hon gjort det, så går hon sin väg. Jo jo, hvad Julie angår, så gissar jag någonting . . . jag har hört talas om en viss Ståalarm.

Doct. Hvad är det för en?

NicL. Ja, säg sjelf, kära gufar, jag vet ingen ting; men jag har hört pratas i grannskapet.

Doct. D'ä visst bara historier; håller hon inte af dej så är det ditt fel, det har jag sagt dej

mer än en gång; du gör ju ingen ting för att behaga henne.

NICL. Jo mycke mycke.

Då jag henne ser,

Ach hur sött jag ler;

Om hennes lilla hjerta ömt jag ber;

Om min trofasthet

Min beständighet

Jag talar med henne så långt jag tala vet;

Men hon snäser mej

Eller hör det ej

Och helt förtretad borrt hon vänder sej.

Häromdan en qväll,

Ach jag var så snäll

Så söt, så ljuflig som en caramell;

Jag mej då tillböd

Uti lif och död

Att bli hennes man och hennes ålders stöd.

Gissa hur det slöt?

Hon sa gå, dit nöt,

Och dina salsvor, tång och burkar sköt.

DOCT. Min kära Niclas, jag öfvertygas mer och mer att du inte förstår rätta sättet att vinna en flicka; men det lär sej kanske med tiden; nu har jag inte längre tid att tala med dej derom; glöm bara inte hvad jag befallt dej. *går.*

NICL. Åh nej, kära gufar.

DOCT. *återkommer.* Ah, jag hade så när glömt en angelägen sak. Om en fransysk tand-doctor kommer medan jag är ute, så ger du honom de tjugufyra burkarna opiat som jag ställt för hans räkning på hyllan i mitt laboratorium; han är en af mina vänner. *går, men stadnar då han hör Julie.*

6. SCEN. DE FÖRRE. JULIE.

JUL. *i det hon kommer ut.*

Vet rätt din lycka njuta,

O du, som alla dar

Får fritt i fammen sluta

Den som dit hjerta har.

NICL. Hör gufar? hon håller af mej ändå.

DOCT. Jag hör, jag hör.

JUL. Ditt hjerta icke döljer
Den eld som lifvar det,
Och ingen svartsjuk följer
Som skuggan mina fjät.
Skild lyckligt från att lida
Du ömkar ej en gång
Den, hvilkens lif ska skrida
I fruktan och i tvång.

NICL. orolig. Hvad säger gufar om det der då?

DOCT. Inte stort.

JUL. Men ren den stund är nära,
Den frögd i hoppet käns
Då banden jag ska bära
Blott äro kärlekens.

Då ska jag ostörd njuta
Den sällbet alla dar,
Att fritt i famnen sluta
Den som mitt hjerta har.

NICL. Men den der som mitt hjerta har och
mitt hjerta har, det lär inte vara jag det.

DOCT. Det ser inte så ut.

JUL. Ah, är min farbror här? ... förlåt mej,
jag märkte inte det.

NICL. Sådan der sång låter rätt bedröfligt
för mej, min cousine; söta gufar, bed henne ge
mej ett godt öga i dag.

DOCT. Julie, du är inte glad. du är rätt be-
synnerlig; hvarför så missnöjd?

NICL. Ja, söta cousine, hvarför så missnöjd?

JUL. Hvarför alltid förtreta mej med din åsyn?

DOCT. Hvarföre bemöta den illa som jag är-
nat till din man?

JUL. Hvarföre ärna den till min man, som
jag aldrig kan bemöta annat än illa?

DOCT. Men du förefaller mej, som ...

JUL. Men han förefaller mej, som ...

NICL. Hvad sa hon, gufar? jag tyckte hon
kalla mej et nöt.

Docr. Jag hörde inte det.

JUL. Men lät så vara, om du så vill.

Docr. Julie, kom ihåg att jag är närvarande, de, och att jag vill detta giftermål.

JUL. Min farbror, ah, jag är öfvertygad, att ert hjerta är för godt att vilja min olycka.

NICL. Få mej till man, är det cousines olycka? ... hvad d'ä fasligt att tala så.

Docr. Julie, betänk din egen fördel; jag svär på att du bara gör dej till, att du bara låtsar inte tåla Niclas.

JUL. Min farbror kan tro det? *apart.* men jag kan ju ännu lemna dem i den öfvertygelsen.

Docr. *till Niclas.* Trösta dej min guson, hon är inte så ond på dej som du tror; du ska bara lära dej begripa ett fruntimmer.

En gosse som sin sak förstår

På flickans ord ej lita får,

Dess inre alldrig än har svarat mot dess yta;

Dess hjerta lifligt, yrt och lätt,

Förställer sej på tusen sätt,

Det alltid färdigt är sin känsla att förbyta.

Jag feck en lärdom af min mor,

Jag denna lärdom dej förtror:

Den älskarn alltid är bedragen

Som i en skönhets boja dragen,

Af ord och miner veta tror

Hvad känsla i dess hjerta bor;

Då hon dej sura miner skänker,

Då hatet hon i ögat bär,

Kanske hon ömast på dej tänker,

Kanske hon närmast kärlek är.

NICL. Min gufar, tusen tack ni får!

Nu sent omsider jag förstår

Hvarför hon visar mej en tvär och mulen yta;

Hon pröfva vill på detta sätt

Om jag är flygtig yr och lätt,

Om jag min trogna eld mot henne kan förbyta;

Mej gufar sammanhanget lär;

Då hon mej sura miner skänker,

Då hon mej ofta banna plär,

Hon säkert ömast på mej tänker,
Hon säkert då som mäst är kär.

JUL. Om ni mitt hjerta rätt förstår,
Tro ej att nånsin ni förmår

Med misstankar och tvång dess känsla att förbyta;
Så vacklar ej dess tänkesätt, —
Så lite kan er oförrätt,

Mej tvinga att min ed och mina löften bryta.

Af mej ni mer ju ej begär?

Den, hvilken jag min ömhet skänker,

Hvars bild jag i mitt hjerta bär,

På honom jag beständigt tänker,

Min enda vän, mitt hopp han är.

Tillsammans.

DOCT. Då hon dej sura miner skänker,
Då hatet hon i ögat bär
Kanske hon ömast på dej tänker,
Kanske hon närmast kärlek är.

NICL. Då hon mej sura miner skänker,
Då hon mej ofta banna plär,
Hon säkert ömast på mej tänker,
Hon säkert då som mäst är kär.

JUL. Den hvilken jag min ömhet skänker,
Hvars bild jag i mitt hjerta bär
På honom jag beständigt tänker,
Min enda vän, mitt hopp han är.

DOCT. *till Niclas.*

Nå, ser du nu att hon vill ha dej?

till Julie. Bra, bra, min älskvärda pupill. —

till Niclas. Nu kan hon inte mer bedra dej;

Du ser hon bara gjort sej till.

NICL. Hon en surprise mej ville ämna,

Ja, hon har bara gjort sej till.

JUL. *apart.* Jag bör dem i den tankan lemna,

Ni ska få tro det om ni vill.

DOCT. *till Niclas*

Jag går, jag hoppas du ej glömmer
Att göra det som jag befallt.

NICL. Tror gufar jag beständigt drömmer?

Nej, jag ska riktigt minnas allt.

JUL. *apart.* Go herrar, bägge två ni drömmer,
Och ni misräknar er i allt.

DOCTORN *tar sin hatt och käpp.*

Farväl, nu är ni såta vänner,
Julie ej mera gör sej till.

NICL. Ja, nu jag hennes konster känner,
Cousine har bara gjort sej till.

JUL. *apart.* Han tror att vi ä såta vänner,
Han ska få tro det om han vill.

DOCTORN. *går.*

Farväl, nu ä ni såta vänner,
Julie ej mera gör sej till.

Farväl,

Farväl.

NICLAS. *går.*

Ja, nu jag hennes konster känner,
Cousine har bara gjort sej till.

Farväl,

Farväl.

JULIE *går.*

Han tror att vi ä såta vänner,
Han ska få tro det om han vill.

Farväl,

Farväl.

Tillsammans

Slut på I. Acten.

2. ACTEN.

1. SCEN. NICLAS *allena.*

Så, nu har jag gjort som gufar sa; nu har jag räknat igenom alla opials-burkarna, men räkna hur jag räkna vill, så får jag begge duzina inte till mer än tjugufyra. Bara inte nu gufar säger att d'ä mitt fel. Jag bör väl också se efter att pulfver och tänder ä i ordning tills kunderna kommer. Åh, jag ser att pulfverna räcker till

för i dag. An tänderna då? de här ä bra allesamt man; än de här? hvad den är liten och nätt!... och den här? hvad den är lång! här är tänder för alla sorter munnar i verlden; gufar kan ge sej tillfreds. Vore jag bara så viss att Cousine Julie håller af mej... men gufar har ju sagt att hon så gör, och har gufar sagt det, så är det säkert. Ah, se der kommer hon.

2. SCEN. NICLAS. JULIE.

JUL. Ah, är du här?

NICL. Ja, visst är jag det, söta cousine, men ingen mer, och därför har hon det bästa tillfälle att säga mej det hon håller af mej.

JUL. Så, du finner ändtligen att jag inte kunde säga det då någon hör det?

NICL. Åh jo, visst kunde hon det; men en flicka är alltid brydd bland en hop folk, säger gufar; men nu, ser hon.

Nu ä vi allena, cousine, på tu man hand;

Den älskog vele vi begynna;

Gör sej inte till, utan smek mej lite grand,

Allrakärestan min,

Jag kan eder aldrig förglömma.

JUL. Allrakärestan min, ach, om du ville skjuta opp med älskogen ännu;... ännu tie tolf år.

NICL. Nej nu, då hon blomstras så fager och så röd,

Vår älskog måste vi begynna;

Jag lofvar att älska i både lust och nöd,

Ach min söta cousine,

Så att hon mej aldrig ska glömma.

JUL. Jag ska glömma dej strax, bara jag slipper se dej.

NICL. Är icke hon nu elak igen? förtretar hon icke gufar, genom att snäsa mej som hon gör? jag tycker hon borde tacka mej. D'ä sant, hon är rikare än jag, men gufar har lofvat göra mej till sin arfving, och då blir jag så god som hon. Han är ingen fattig gubbe gufar,

Af penningar hafver han kistorna full,

De ska bli lustiga att tömma;

Hans silfver det är utaf rödaste gull;

Allrakärestan min,

Kan hon sådant silfver förglömma?

JUL. Sluta en gång med dina kistor och ditt silfver, eljes går jag ifrån dej.

NICL. Men hvarför förställer hon sej ännu? eller skäms hon för att hålla af mej?

JUL. Om jag hölle af dej så doge jag af skam.

NICL. Aha, se deri ligger det, att hon inte törs fram med sanningen; men jag ska säga cousine, d'ä väl fan och ingen skam att vara kär i mej. Mins hon bara hemma på min söta mors gård i gåshärad, hur flickorna va alla rasande efter mej? jag är ju en så söt gosse, och så tjenstagtig och så beskedlig? d'ä sant, det ges andra, säger gufar, som ha mer verld än jag, men hvad gör det, cousine?

gladt. Hon får likväl

En trogen couriseur, säg?

En som ej förstör sej;

Sådan lycka görs ej

Af en hvar, min själ. *Julie snäser honom.*

Men är det skäl

Mot sin adoreur, säg?

Göra som hon gör? säg?

Neka mej hon törs ej,

Men hon söker gräl.

Gåshärads-flickorna sa, ja,

Att jag i kärlek är bra, ja;

När nu cousine mej ska ha,

Var lite godsint och gla. —

Hon får likväl etc. etc. etc.

JUL. Jag ber en gång för alla att få vara i fred.

NICL. Älska mej då lite grand.

JUL. Dej?

NICL. Om du nekar mej så dör jag.

JUL. Dö då.

NICL. Hu! jag tycker redan jag blir kall. *apart.*
Hvad pratar då gufar? hölle hon af mej så sa hon
min själ inte: dö då! *till Julie.* kom ihåg, cousi-
ne, att då hon blir gift med mej, får hon bära
mitt namn.

JUL. Behåll ensam den äran.

NICL. Se så, mottag min hand.

JUL. Alldeles inte.

NICL. Ja, jag ser du älskar mej inte, och
derför är det förbi med mej, stackars gosse. *på*
knä, sjunger gråtande och långsammare än förut.

Ser du din träl

Till dina fötter för sej!

Hjertat mitt förblör sej;

Men ditt lugn det störs ej,

Grymma hårda själ!

*Julie förtretad går åt en annan sida, Niclas föl-
jer efter.*

Vinner hon väl

Sin lycka om jag dör? säg!

Hvad får hon därför, säg!

Att dess courtiseur, säg!

Älskar sej ihjäl?

Ämnar hon grafven, så säg, nej,

Ren till en brudsäng åt mej? nej.

Grufliga änglacousine,

Vis då en tröstande mine.

Ser du din träl etc. etc.

Julie undan, Niclas följer.

Vinner hon väl

Sin lycka om jag dör? säg!...

Ja din ömkan hörs ej!...

Och ditt hjerta rörs ej!...

D'ä då slut... farväl.

faller alldeles kull på golvet.

JUL. kallt. Adjö!

NICL. *sitter på golvet och gråter.* Och hon
kan förskjuta en så trofast älskare! ja ja, d'ä för-

bi! jag ska då dö! ... men vakta sej, cousine, vakta sej! jag ska inte ligga still då jag är död; mitt hjerta ska sprattla i grafven som en liten fisk, och önska allt ondt öfver cousine; jag ska gå igen; jag ska ramla i tänder och burkar och instrumenter; jag ska bullra i puderaskar och grytlock; jag ska vända ut och in på alla hennes peruker; ja ja, cousine, jag ska springa efter henne ur köket i salen, ur salen i sängkammaren; jag ska rusta i taket, under bordet, i skorsten; jag ska rycka bortt hennes örngott då hon sofver, jag ska nysa, jag ska hvissla, jag ska nypa henne i näsan. . .

JUL. Håll, håll för all ting, de döda får inte gripa sej för mycke an, det skadar deras sömn. Likväl om det roar dej, så var välkommen tillbaka. Men vet du, kära Niclas, jag tror det har ingen fara med lifvet; och för att vara så mycke säkrare, så vänd om igen till söta mor dins gård på landet; sök dej en fåstmö der; flickorna i gåshärad ä just skapta att trösta Niclasar; res, res, kära du, och framför allt tänk inte mer på mej.

Lär, att från denna dagen
Jag tillhör endast den,
Som bildad af behagen,
Och prydd af ungdomen,
Dock mäst behaga lärde
Med själens ädelhet,
Och med sitt hjertas värde
Förståndets para vet.

Utaf den målning som jag gifver
Förmodligen, min vän, du ser
Att all din möda fåfäng blifver
Att täfla om mitt hjerta mer . . .
Men mitt beslut, bör du väl tänka,
Som allt med tiden ändras kan;
Då jag blir femte gången enka
Ska du få bli min sjetta man.

NICL. Ja ja, cousine är inte rasande, hon vet spara det bästa till sist; men det kan dra ut

på tiden med de fem, och då . . . nej, cousine, gör som jag sagt, börja med mej.

JUL. Nej, kära Niclas, nu vill jag ha en man, vacker, god, qvick, ädel, vettig, med belevvenhet och talanger. Jemför dej med den beskrifningen, och döm sen. *för sej.* Ach hvad skillnad mellan det der dumhufvut, och min Stålarms.

NICL. Talang? ja talangen att klä sej, kan jag tänka; d'ä den största h o n har.

JUL. Och det skulle inte skada om du hade lite med deraf.

NICL. Nu är jag i min arbets-habit, som jag ska vara alla söken-dagar, säger gufar; men kom ihog mina helgdags-kläder.

Mins min sammets-vest med fransar,
Mins min blå manchester-frack,
Och min halsduk sydd med kransar,
Och min sko med högröd klack,
Mina breda spetsmanchetter
Som jag ärst af söta far;
Säg mej, hvilken klär sej bättre
Uti våra dyra dar?

JUL. *skrattande.* Ach jag ber, inte ett ord mer om dinä spets-manchetter och din manchester-räck; jag fruktar att jag blir alldeles kär i dem.

NICL. Ja, det lofvar jag . . . men hon talte om talanger; vassera, har inte jag sådana?

Jo, jag ej någon doctor vet,
Hvars konst gjort större under;
Min säkra hand, min skicklighet
Bevisa gufars kunder;
Den sjukdom doctorn ren tror slut
Han får på nytt curera,
Men jag . . . då jag en tand ryckt ut,
Hon värker aldrig mera.

JUL. *skrattande.* Ja du har alldeles rätt; d'ä just underverk du gör.

NICL. Ja, ä'cke det sant det? gift sej då med en sådan man! ta mej tusan ä'cke det cousins eget fel om hon försummar tillfället.

JUL. Ja, kära du, jag får skylla mej sjelf...
Det klappar.

NICL. Ska vi gå och se hvem det är?

3. SCEN. DE FÖRNE LASSE med klädsel och maner af en charlatan, gifvande sig ut för fransysk tand-doctor, bryter likt en fransos; under denna Scene är Julie sittande, och läser eller syr, under det Lasse som oftast ger henne tecken hvilka hon inte märker.

LASSE. Bon jour, monsieur; votre serviteur treshumble, mademoiselle!

NICL. För tusan, d'ä en fransos, cousine.

LASSE. Comment vous portez vous, mademoiselle? huru lef ni, min herr?

NICL. Hvad menar han? hvad vill han här, cousine?

LASSE. Jag komma att fråga hur herr må, diable.

NICL. Hvarför frågar herrn det?

LASSE. Par di! naturli, jag interessa mej för en aimable cavailler, som min herr.

NICL. D'ä allt för beskedligt gjordt af herrn det; ... jo, söta herre, tackar som frågar, jag har den äran att må rätt bra, men jag skulle gerna vilja veta hvem herrn är.

LASSE. Monsieur! je suis un grand artiste,

Det vill säga en ny dentiste;

Jag vara känd i alla land;

Partout partienter kring mej strömma

Och fruntimmer surtout berömma

Mon tact tres-sur, min lätta hand.

Jag känna konst par excellence;

Monsieur, c'est une jouissance

Då man af mej opererad blir;

Och därför alla dag det händer

Man utan ondt i sina tänder

Be mej dra ut dem par plaisir.

NICL. Hör cousine hvad en tand-doctor är för en härlig sak?

LASSE. Monsieur, ingen ting på jord så respectabel som en tand-doctor.

NICL. Ja, d'ä sant; hör hon, cousine? respectable! ja det, lofvar jag; jag är sjelf en sådan.

LAS. Herr vara tand-doctor? ah! permettez que je vous embrasse. *omfamnar Niclas under det han gör tecken åt Julie, och i väntan att hon skall märka det håller han Niclas länge och hårdt i fannen.*

NICL. Aj aj, han klämmer till som ett instrument om en tand.

LASSE. Monsieur, begripa herr hela noblesse, hela grandeur af sin metier? ni vara tand-doctor! ah, laissez-moi admirer en vous la plus belle chose de la creation.

NICL. Tala lite svenska bland fransyskan, söta herre, så förstår jag bättre.

LASSE. Aha, herr inte vara nog hemma i fransyska språk?

NICL. Å jo, jag lärde en hel hop af informatorn i gåshärad; han talte fransyska som vatten; jag mins ännu, fast jag var liten då, . . . åt söta mor sa han: madame voulez vous? och åt mej: vous êtes un fou; och så lärde jag att säga: je vous aime . . . och: god dam, och . . . ä'cke det vackert, cousine?

LASSE. Ah, monsieur, vous avez profité prodigieusement. Men que vi inte förlora filen af våra conversation, så tala om vår science, min herr, om tand-doctor. *gör tecken åt Julie.*

JUL. *apart.* Den karlen måtte ha några afsigter.

LASSE. Tand-doctor vara den första af alla medici. Andra doctors säga: prenez — ci, prenez — ca! . . . ha god appetit! . . . ät! . . . comment diable un pauvre malade kunna äta? comment ta in etc. etc. om inte tand doctor göra hans tänder god? ergo tand-doctor den första af alla medicins.

NICL. Cousine, han är inte så dum den der.

LASSE. Oui, sans doute, tand-doctor kan hvad ingen annan kan. Andra doctors inte kunna conservera för ålderdom; för dem bli bröst gammal, armar och ben gammal, ögon och öron gammal på deras patienter, men tand-doctor conservera

mun i en evig ungdom; andra doctors, då patient hosta, då lunga vara skämd, inte kunna sätta in ny lunga; då mage inte mer digerera, inte kunde sätta in ny mage, etc. etc. men tand-doctor alltid kunna recruta, alltid kunna byta om; så snart que en tand inte duga, — pang en ny.

NICL. Kors, hvad den der är för en klok herre! mån gufar vet allt det der? känner herrn gufar?

LASSE. Sans doute, monsieur, jag känna monsieur Ninus, mon camerade, ett mon ami; och den enda que jag erkänna pour mon egal dans ma profession.

NICL. Han är inte hemma.

LASSE. Je le sais, mon ami, jag veta det; jag komma just från honom att få två douzaines burk opiat, som jag föra med mej på min resa.

NICL. Aha, d'ä en annan sak; min gufar är väl inte hemma, men d'ä ändå som han vore hemma.

LASSE. Comment, min herr?

NICL. D'ä det samma som min gufar vore här; ty jag är en annan min gufar, jag; han har lämnat mej burkarna som herrn ska ha.

LASSE. *för sig.* Hur ska jag få honom härifrån? *högt.* Je me rapelle une chose; monsieur Ninus bad mej be herr komma efter dit der han är.

NICL. Hvar är han då?

LASSE. Attendez ... d'ä gata ... voyons gata ... stenkolsgata ... ou surkålgata ... aidez-moi donc un petit peu; .. hos fru .. hos fru.

NICL. Aha, nu vet jag; skärgårdsgatan hos fru ...

LASSE. Precisement hos den fru.

NICL. Kors, d'ä besynnerligt, han sa mej inte ett ord om det ... men lika godt; förmodligen är det för att göra mej känd af hans kunder.

LASSE. Probablement.

NICL. Jag ska strax gå dit; men först måste jag lämna herrn sina opiats-burkar, jag går efter dem i laboratoriet.

LASSE. Ah, vous avez raison, min opiat, jag glömma det. *Niclas går.*

4. SCEN. JULIE. LASSE *lemnar sin brytning.*

LASSE. Mamsell, skynda, tag detta brefvet, och känn i den förklädda utländska tand-doctorn er trogna Lasse, herr Stålarms er tillbedjares betjent.

JUL. *på en gång glad, häftig och förundrad.* Ach min gud! är det du, Lasse? .. Jag har inte kunnat begripa . . . hvilken dristighet! fruktar du inte att man upptäcker dej?

LASSE. En list har blifvit min enda utväg att skaffa er underrättelse från min herre, och befria er ur ert tvång; då ni är så noga bevakad, har jag måst ikläda mej personagen af en resande charlatan, för att kunna komma till er och skaffa i era händer detta bref som min herre i yttersta förtviflan skrifvit; och för att vinna vår afsigt, är jag färdig att bli allt, tand-doctor, caraib, hottentott, chinesare, musulman, allt hvad ni behagar, blott för er och min herres skull.

JUL. Skynda, ge hit brefvet. *öppnar och läser.*
 »Ni beröfvar mej då denna gnista af hopp; ni återsänker mig i det förtviflade tillstånd, ur hvilket ett ögonkast, ett ord af er lyftade mig.
 »Ni santycker att tillhöra er farbrors eleve, en varelse, så långt under er, så lite skapt att begripa ert värde. Tillåt mig tro, dyrkade Julie, att ej kärleken styrt detta val; och ni uppoffrar ändå den ömmaste, den redligaste älskare! men darra, omänskliga! min egen arm ska snart göra slut på ett lif som är mig förhatligt då det ej mera får helgas åt er.»

Ach, min vän, han förskräcker mej.

LASSE. Förskräcker? ja jag försäkrar han gör som han säger, om inte mer.

JUL. Jag är olycklig, svara, säg, hvad ska jag göra?

LASSE. Kan ni tveka? vill ni förlora all frukten

ten af vår lyckliga list? vill ni göra mindre för oss, än ödet, som så väl tjent oss? Redan i lång tid har jag hvar dag sökt utväg att träffa er allena; men er så kallade fästman eller era väl betalda bevakare omge er oupphörligt. Denna morgonstund får jag af en händelse veta att herr Jauneluisant, också en tandläkare, är vän af er farbror, och att han skulle gå hit just i dag och få några burkar opiat; strax gör jag opp min plan; herr Jauneluisant låter muta sej med ett duzin ducater, och lånar mej på någon tid sitt namn, sin peruk, och sin affär; jag ser då er farbror går ut; full af den dristighet och snart sagt oförskämdhet, som jag tror följer med blotta namnet och dräkten af en kringstrykande charlatan, kommer jag ändtligen hit och bedrar era vaktare och er fästmans spitsfundiga hufvud . . . Ni har läst min herres bref; efter så mycke bemödande, ska ett ord af er mun förstöra eller kröna vårt verk? beviljar ni min herre en timas samtal med er?

JUL. Jag vet inte, .. jag darrar så, .. men på hvad sätt skilja den dumma Niclas härifrån?

LASSE. Det tar jag på mej; ingen är mer fåfång och lättrogen än en sådan ställe; den som smickrar honom vinner hans förtroende; tyst, han är här.

5. SCEN. DE FÖRRE. NICLAS med ett paket.

LASSE återtar sin brytning. Ah, monsieur, je suis confondu, que ni ha så mycke besvär.

NICL. Det var inte mycke besvär, söta herre; håll till goda. Se här ä alla opiats-burkarna, väl ombundna med grått papper och segelgarn; men, söta herre, förlåt att jag var så länge ute; herrn måtte haft bra ledsamt.

JUL. För mej var den complimenten inte stor.

LASSE. Ah, min herr, oroa sej inte; d'ä sant, herr vara länge bortt; men herr lämna här en aimable fruntim.

NICL. Ja, d'ä sannt, hon är aimable, men inte gör hon sej mycke aimable emot mej; kan-

ske hon var aimablare mot herrn? jo, kan man se! .. besitta!

LASSE. Non, je ne peux pas dire; vous avez raison, den unga dame inte ha l'humeur tres-gaye; men jag känna en souverain remede för det.

När någon flicka ung jolie
Sej finna underlig humeur,
Och känna en melancolie,
Och certains battemens de coeur;
Då böra hon sej depechera,
Que någon liaison formera,
Que skaffa sej adorateur.
J'en connois un qui häftigt brinna,
Men ha så svårt att henne finna,
Et dans ses bras hon flyga bör, —
Och det ta borrt mauvaise humeur.

NICL. Hvad är det? hvad vill han säga? hvad tusan pratar herrn?

LASSE. Jag ge den unga dame ett godt råd, jag göra min possible att trösta henne; jag proponera henne en man.

NICL. Mej förlof, hur kommer herrn att läggas ej i det? hvad skulle den mannen vara för en?

LASSE. Mais c'est egal; jag känna en ung charmant vacker herr, que vara här i stan; ce charmant jeune homme seroit bien aise . . .

NICL. *för sig.* Nej, nu måste jag bli alldeles rasande. *högt.* Nej, det ska ta mej tusan inte ske; jag ber att herr utlänningen inte blandar sej häri.

Förmätne fransos! all din djerfhet besinna,
Blanda dig ej i en sak dig ej rör;
Lita du på du Julie ej ska vinna,
Hon är min fästmö, och mig hon tillhör.

Ty hon till min brud
Rätt länge är ämnad,
På gufar mins bud
Hon blifvit mig lämnad.

Jag snart ska på dig, och på friarn bli hämnad.
Förmätne fransos etc. etc.

LASSE. Ah, monsieur, monsieur, doucement! je demande mille fois pardon, jag inte veta det.

Quoi, min herr! den der unga fruntim våra min herrs tillkommande future?

NICL. Ja, det är hon, och jag ska be att ingen mer blandar sej deri; jag ska säga herrn att jag vill vara fästman allena.

LASSE. Cest tres juste, monsieur . . . que vois-je? . . . hvad ser jag? bedra mej ögon? jag finna mellan herrskapet un certain air de famille; monsieur vara född att . . .

NICL. Ja visst, och det har herrn inte sett förr än nu?

LASSE. Certainement, jag länge sett, que min herrs skönhet, hans esprit, hans grace, hans kärlek komma . . . komma just att påskynda mamsells lycka.

NICL. Ja, det försäkrar jag. Tala mer så der, så blir vi de bästa vänner i verlden.

LASSE. Hvem arrangerar ce mariage-la? — är det mon ami Ninus?

NICL. Ja just gufar sjelf; d'ä en karl det som förstår sej på att gifta folk.

LASSE. Diable! han melera sej också med att gifta folk? c'est pardi surprenant.

Då jag så admirera
 Det nöje han jouera
 Att bryta tand från tand,
 Jag trott bror Ninus vilja
 Långt hellre söka skilja,
 Que knyta mänskors band.

Jag tacka för nouvelle,
 Den visa que mamselle
 Ej längre dröja bör;
 Mais genast lycklig göra,
 Den man que mäst kan röra,
 Son tendre petit coeur.

NICL. Cousine, hela verlden säger ju att hon bör skynda att ta mej till man; jag har sagt det, gufar har sagt det, och nu säger den herrn det också.

JUL. Säger den herrn det också?

LASSE. Jag säga que mademoiselle inte ha

des raisons valables que refusera den man som offereras henne *apart till Julie* nu genom mej.

NICL. Tack, söta herre, som talar så vackert.

LASSE. Je fais mon possible, jag tala som det angå mej sjelf.

NICL. Hvad jag är glad! gufar sjelf tar inte en gång så mycke mitt parti.

LASSE. Dä mycke naturlig. *häftigt*. Oui mademoiselle, det vore den största grymhet att neka till det que man begära genom min mun. *apart till Julie*. Besinna att er Stålarms dör af otålighet och väntan på svar; *högt*, ja, jag assurera, que han dö om han får refus.

NICL. Just de ord som jag tänker, dem talar han; kors hvad herrns tunga har mycke förstånd.

LASSE. Jag är charmerad, que ni gilla hvad jag säga, ni que inte vara svår, min herr, att göra nöjd. Ah, mademoiselle, efter det fordras så lite pour que göra honom lycklig, så gör det nu!

NICL. Ja gör det nu!

LASSE. *hemligt till Julie*. Ni gör Stålarms till den lyckligaste om ni bifaller, om ni nekar, så är han död.

JUL. *apart*. Hvad ska jag göra?

NICL. *på knä för Julie*. Älska då den som älskar henne så mycke! hör hur vackert den herrn ber.

LASSE. Till och med den herrn ber; c'est beaucoup, mademoiselle, c'est vraiment beaucoup. *också på knä*. Samtyck, hela verld då vara nöjd.

JUL. *till Lasse*. Betänk för hvad ni utsätter mej.

NICL. För ingenting, cousine, bara rolighet.

LASSE. Comment? ett evigt nekande! *apart till Julie* och min stackars herre som tror att ni älskar honom!

JUL. *apart till Lasse*. Ach, om jag inte älskade honom, skulle jag tveka ett ögonblick? *högt men ändå till Lasse*. Ni gör er en sådan möda att tala... tala för en annan... att jag måste väl göra hvad ni begär.

NICL. *hoppas af glädje*. Hon är min! hon är min! hon är min! jag dör af glädje. *springer till*

Lasse och kysser hans hand. Ach, hvilken ståtlig man! lät mej klappa er, lät mej kyssa er; tusen tusen tacksägelser!

LASSE. Jag förtjena ingen tack af er min herr; mademoiselle bli mera lycklig genom denna händelse än ni. *häftigt.* Men min herr yra så af glädje, que han glömma gå till gufar som vänta.

NICL. Ah, d'ä sannt, stackars gufar! jag går nu till honom; adjös, cousine, om det blir mycke göra så hinner jag kanske inte hem förrn nära afton, men söta cousine, ge sej ändå tillfreds!

JUL. Jag ska bjuda till.

LASSE. Jag också gå; je suis faché que jag inte råka min vän Ninus; men stor sak, hälsa honom.

NICL. Hvad gufar ska bli flat när han får höra!... söta herre, bli kvar här och bibehåll Julie i de goda tankar hon nu har för mej.

LASSE. Eh bien, jag ska lofva er det.

NICL. Jag är glad, jag är glad, jag är rasande glad. *repeterar dessa ord under det han hoppar till bureauen, tar några tänder och instrumenter, och sedan ut.*

6 SCEN. JULIE. LASSE.

LASSE. Nå ändtligen är den tråkiga människan borrar, och jag låfvar att han ska bli det i flera timmar. Er farbror är inte der jag sa, och jag har gjort den anstalt att Niclas ska bli narrad att söka honom ur gård i gård, från stan längst ut på söder; således har ni nu både säkerhet och tid. Ska min herre längre vänta? ska han längre sväfva i den plågande belägenheten mellan fruktan och hopp?

JUL. Ach, min vän, jag vet inte hvad jag ska göra.

LASSE. Ännu räddhåga! ännu ovisshet!

JUL. Och bör jag inte rädas? d'ä sant, jag älskar inte Niclas och kan alldrig älska honom; men jag har den ömmaste tillgifvenhet för min

farbror, och han tillåter mej ingen annan förbindelse än med sin guson. Ska jag då göra den bästa farbror emot? ska jag vara nog otacksam; att mot hans vilja ge hopp åt en för honom alldeles okänd person?.. och hvilken?... jo en yngling alltför älskvärd, d'ä sant, men som i dag älskar mej, i morgon kanske en ann, och hvars besök, då det sker utan min farbrors tillstånd, kan skada mitt ryckte.

LASSE. Mamsell, mamsell! är det era hjertans tankar? säger ni inte allt det der bara för att säga något? mins ni inte att det står så här i brevet? *declamerar.* »darra omänskliga! min egen hand ska snart göra slut på ett lif som är mej förhatligt, då det ej mer får helgas åt er.»

JUL. Hvad? du tror?...

LASSE. *i samma ton.* Ja, jag tror, jag försäkrar att han är i stånd till allt. Om ni ännu ger ett afslag, ska ni snart njuta det grymma nöjet, att stå här i fönstret och se er ömma, er uppoffrade älskare föras till grafven. *Lasses spel är caricature af en tragedie-hjertes som föreställes se för sig afgrunden öppen och furier omgifva sig.* Ja grymma, ja, se redan allt der; se likvagnen kolsvart, med sina lysande bleck-stjerner och fransar af silfver-trå; se vacktmästarna i svarta jackor, huru de vandra kring kistan som innesluter den olycklige; se faglorna hvilkas lågor, med rödbrunt sken och mycken rök, höja sej ängsligt öfver vagns-taken; se kyrkskrifvaren främst i raden, kastande då och då tillbaka en känslolös blick att commendera distancerna innom procesionen; se ståtliga ekipager och hästar, hvilkas stolthet äfven midt i en likprocess tyckas trotsa förgängligheten; se efter dem följa mången hyrvagn med en dragare hvit och en dragare brun, hvilka tyckas tillkännage, att d'ä de som ska begravas; se den åskådande församlingen af pigor och lärpojkar, mjölk-hustrur och gardes-karlar, utbristande i hot och knorr öfver er, barbariska Signild, som hängt er öma, er trogna Habor uti förtvillans jernrep;

hör det tjutande dånet af klockorna, som, uppifrån der de hänga, nedkallar straffet öfver er, kallar hämden och ångren att klämta och ringa i ert bröst, hårda, grymma sköna!

JUL. Sansa er, sansa er! för allting sluta, jag försäkrar att jag är så rädd, ni har så skrämt mej, mina sinnen ä' i en förvirring, en rörelse... ingenting i verlden kan stilla dem.

LASSE. Förlåt mej, det ges en ting.

JUL. Säg då, kära ni, säg snart, hvad är det?

LASSE. Jo, att min herre kommer.

JUL. Ja, jag tror... jag tror verkligen... att det skulle göra något...

LASSE. Godt, jag förstår, jag flyger; er Stålarms ska vara hos er inom en timma. *hastigt ut.*

7. SCEN. JULIE *allena.*

Nej, håll, dröj!... han är redan borta... jag tror att den människan ville skrämma mej... Stålarms måtte vara bra häftig... Men jag glömmet mej; d'ä inte möjligt att jag kan ta emot honom så här; jag måste klä mej... Ja, min Stålarms, välkommen! jag tvekar inte mer; det tillstånd hvori jag är, blir mej med hvar dag mer odrägligt; välkommen att bli min befriare.

Ej längre skall i tvång förflyta
Ett lif för nöjet endast gjordt;
Jag skyndar att en boja bryta,
Som alldrig mej betvinga bordt.
Jag skulle offra mina dagar,
Att bli en svartsjuk dåres brud!
Nej, hjertat känner andra lagar,
Jag går att lyda deras bud.
O du! som lärt mitt hjerta brinna,
Välkommen att ta mot min hand!
Kom! hoppet lofvar mej att finna
Blott sällhet uti dina band. *går.*

Slut på 2. Acten.

3. ACTEN.

1. SCEN. JULIE *ensam.*

Jag ska då se honom; lyckliga stund! livad möda detta möte kostat honom! och jag har velat försumma detta ögonblick? nej, jag har inte velat försumma det; mitt hjerta har deraf mer behof än hans . . . . men jag är flicka, och jag måste väl låta be mej något. At neka en tid ökar alltid värdet af det man sluteligen ger. Ach, flickor, flickor!

Hur lätt oss kan beveka

En älskare som ber!

Men man bör synas neka

Hvad man så gerna ger.

Jag brinner att min älskling skåda,

Men långt ifrån att det förråda,

Jag diktar tusen slag af svårighet,

Och ger dem namn af skyldighet.

Naturens röst i hjertat höres,

Men denna röst ej lydas skall;

Och då min känsla starkast röres

Det är min konst att synas lugn och kall.

Förställning är min lära,

Den gör en flickas ära;

Vins jag ej lätt, jag dyrkas desto mer.

Ack, flickor, flickor!

Hur lätt att oss beveka

Då älskarn häftigt ber!

Men man just då bör neka

Hvad man så gerna ger.

Under detta hafva Stålarml och hans betjent kommit in, iusvepte i slingkappor, som de lägga af så snart de se att Julie är allena.

Förställning dock förgäfves

Mot kärlek vapen tar,

Dess låga icke qväfves

Dess magt är lika snar.

Då

Då älskaren förbunden
Med kärleken jag ser
Jag fruktar nog stunden...
Jag har ej styrka mer...

Ach! kärleken befaller, då han ber.
Och d'ä just då, just då, som en flicka...?

STÅLARM *som obemärkt ställt sig hos Julie*
fortfar.

Bör låta sej beveka
Då hon sin älskling ser,
Och inte längre neka
Hvad hon så gerna ger.

2. SCEN. JULIE. STÅLARM. LASSE.

JUL. *som af glädje och surprise varit närå
att svimma.* Elaka! ni har hört mej... ni har
upptäckt min hemlighet!

STÅLARM *leende och med ömhet.* Hemlighet?..
för mej?

JUL. *ger honom handen.* Nej, ingen för er,
älskade Stålarms.

STÅLARM. Älskvärda Julie, ni bör då inte an-
vända, att banna mej, en tid som är så dyrbar;
vi ha så många saker att säga hvaran; d'ä ju tu-
sen år... d'ä ju åtta dar sen vi såg hvaran?

LASSE. Och utom mej hade det säkert blifvit
ännu längre. Men jag bör lämna herrskapet
allena; utanför kan jag vara till någon nytta; här
är jag till ingen. *går.*

3. SCEN. JULIE. STÅLARM.

JUL. Ni förböd mej nyss att banna er; jag
har likväl stora skäl dertill; är det beskedligt?..
tvinga mej att ge ett möte!... här.. i min far-
brors hus!... betänker ni väl för hvad ni blott-
ställer oss bägge?

STÅLARM. Julie, glömmet ni att jag var vitt-
ne till den glada conversation ni höll med er
sjelf just då jag kom in?... dessutom, är det väl
möjligt, då jag har så lyckliga nyheter att säga

er, att jag kunde framföra dem genom någon annan än mej sjelf?

JUL. Hvad? hvilka lyckliga nyheter? min vän, skynda, säg!

ST. Ni vet att min lycka alltid mycke berott af min morbrors godhet; några giriga släktingars afund hade gifvit honom en ganska elak tanka om mej; men han är ej mer bedragen, han gör mej rättvisa, och vi ä de bästa vänner i verlden; han är barnlös, hans rikedom är förvärfd, han har skänkt mej hälften deraf, och uppdragit mej inseedet öfver alla sina betydande ägendor.

JUL. Och det är kanske endast denna händelse som gör er så glad? . . . dessa rikedomar? . . . inte jag? . . .

ST. Hvad? Julie förnedrar mej nog långt att tro det jag så kunde förtjusas af ett lumpet guld, om det ej medförde en verkligare lycka.

Nej, sig så långt min själ ej sänker,

Nej, stolt af ädla tänkesätt

Jag sorgfri saknat lyckans skänker;

De nyttjas ju så sällan rätt. —

Ej rikedommar nånsin hunnit

Att målen för min dyrkan bli;

Blott nu min tacksamhet de vunnit

Då de mig skänka min Julie.

JUL. Men vi smickra oss kanske förgäfves; min farbror har redan gifvit afslag åt flera rika partier som tillbudits mej, och han tycks vara o-beveklig i den föresats att gifta mej med hans eleve, och att min ägendom ska lägga grunden till den gossens bärning och lycka.

ST. Inga hinder gifvas som jag ej ska öfvervinna; säker om Julies kärlek hvad ska jag ej våga?

JUL. Lofva mej en evig beständighet, och jag ska våga mer än du . . . Ah! jag fruktar . . .

ST. Hvad? . . .

Julie! du kan så lätt bestylla

För obeständighet din vän!

Nej, den som fått din boja hylla

Kan aldrig aldrig lämna den.

Den lycklige som för dig lågar,
 Hur kan han flygtig bli och kall!
 Ach! blott Julie sin spegel frågar
 Hon all sin fruktan glömma skall.

JUL. Granlåt, granlåt; . . . men ni har rätt,
 ni är inte ännu min man . . . hörpå, min herre
 som andra är väl i stånd att säga en lika artighet
 åt hundra; jag bör tro den beskrifning man gjort
 mej på er, mine herrar.

ST. Och den är? . . .

JUL. Så här:

Då älskarn första gången
 Är tänd af Astrilds brand,
 Och ljust sig känner fången
 Uti en skönhets band,
 Han svär med hänryckt hjerta
 Att aldrig blifva fri;
 Hans kärlek och hans smärta
 Skall evig evig bli!

Men snart hans älskarinna
 Ett prof af ömhet ger;
 Hvad ljufva lågor brinna! . . .
 Ren brinna de ej mer . . .
 Ren skall en annan qvinna
 Utaf hans flygtighet
 En lika dyrkan vinna . . .
 Och lika evighet.

ST. Det der är inte ert alvar.

JUL. Förlåt mej! . . .

ST. *med ömhet.* Men ni kan . . . ni bör inte
 frukta det.

JUL. *leende och med ironi.* Inte?

4. SCEN. DE FÖRRE. LASSE *inspringande.*

LASSE. Fan i affärerna, Niclas på gatan
 Dernere ren kommer som satan,
hänger bägge kapporna på Stålarm.
 Svep er i kapporna,
 Fort utför trapporna;
 Han på minuten är här.

ST. Ach, ska jag så hasta? . . .
 JUL. Förlorad jag är!
 LASSE. Och hatten sen kasta
 På näsan, så här, *sätter hatten på Stålarms*
 STÅLARM. *som tar afsked af Julie och går.*
 Jag aldrig ska glömma . . .
 LASSE. Kan herrn stå och drömma? . . .
 Nå, på dörrn, så der . . . *ser i fönstret*
och springer sedan till Stålarms, som mäst lunnit ut.

Stanna, dröj för allt i världen;
 Han nu trappan gick oppför.

ST. Hur ska slutas denna färden? . . .
 Jo, jag tör . . . *vill hoppa ut genom fönstret,*
 JUL. *hindrar det.* Vill ni genom fönstret klifva
 Ur mitt rum på ljusa dan?
 Vill ni jag ska utskämd blifva
 Kring hela stan?

LASSE, *som öfverlagt med sig sjelf, stillar dem.*
 Tyst, var nu stilla bara;
 Det ska ha ingen fara;

Han ska narrad bli om inte han är sjelfva fan;

JUL. Men på hvad sätt?

ST. Hvad är din afsigt?

LASSE. Jo, d'ä att . . . nej, det går inte an
 . . . å jo, det går an . . . men ändå . . . likväl hvar-
 för inte? . . . steget är dristigt, sättet nytt . . . så
 mycket säkrare. För tusan, hör der vår karl;
 fort, herre, kapporna af, näsduken om kindben-
 net, se sjuk ut, jämra er; och ni, mamsell, visa
 er trygg och liknöjd.

5. SCEN. DE FÖRRE. NICLAS.

LASSE *återtär sin brytning, säger högt och*
med låtsad vrede. Non, monsieur, nej aldrig jag
 samtycka till det que herr begära.

ST. *sagta.* Hvad vill han säga?

NICL. Hvad är det på färde i huset? *lät se?*

LASSE. Ah, monsieur känna mej illa, om han
 tro, que jag göra en sådan outrage åt min bästa

vän; hos honom! i sin frånvaro! i sin rum! impossible, monsieur, impossible!

NICL. *till Lasse.* Skulle inte herrn vara lite galen? se det tror jag; han låter mej springa en satans väg för att råka gufar; och när jag kommer dit så fins der ingen gufar mer än det fins här på min hand.

LASSE. Jag försäkra den sak kan aldrig ske, non non jamais.

NICL. Men hvad är det för ett gräl?

LASSE. Hvad det är? den främmande herr begära den skamlösaste sak...

NICL. Hvad för en sak? ... vakta sej, cousine Julie! gå sin väg; .. hvad för en sak?

LASSE. Den främmande herr vill...

NICL. Hvad vill han?

LASSE. Ah, monsieur, här är fråga om helt annat; den främmande herr attaqvera hela hus honneur.

NICL. Är det möjligt? ... cousine gå ut, gå och göm sej; kryp opp i vind, spring ner i källaren .. ur vägen, ur vägen ..

LASSE. Under det jag tala med mademoiselle till er faveur, den främmande cavaller komma och poussera stora skrik af douleur; han beklaga sej faslig öfver en tand.

NICL. Ah, var det inte annat?

St. Ändtligen begriper jag.

LASSE. Den cavaller utstå en förskräckelig martyr.

St. *jämtrar sig och vrider hufvudet som i den värsta plåga.* Aj, aj!

JUL. Det gör mej så ondt om honom.

LASSE. Den främmande herr fråga efter monsieur Ninus, man svara que han inte vara hemma. — Ar ni tand-doctor då? ropa han. — Oui, svara jag. — Och voila den främmande herr vilja que jag dra ut honom en tand.

NICL. Det tror jag rasande väl.

LASSE. Men jag svara: non, monsieur, parce que jag vara hos min vän Ninus, jag inte gå in i

hans rätt; je suis un honnête homme, och för den orsak plutot hela käft på den främmande cavaller springa i luft, que jag göra den minsta hjälp åt min väns pratique.

NICL. Ni har en hård själ, herre; nog hör man på er, att ni aldrig haft tandvärk.

St. Aj, aj!

NICL. Stackare, jag tycker d'ä så synd om honom att om inte gufar blefve ond, hade jag lust att hjälpa honom, jag.

JUL. *apart.* Se der kan man säga couren vore värre än sjukdomen.

St. Aj aj!

NICL. Söta cousine, klappa honom, hon ska få se att det hjälper.

JUL. Jag tror verkligen att det skulle göra något litet.

NICL. Nå efter hon är lika fjer mot alla människor, och håller sina händer för goda att hjälpa en sjuk, *till Lasse.* så, än en gång, haf då barmhertighet ni, herre.

LASSE. Point du tout, point du tout; herr se que alla försök vara låfång; det kortaste vara, que vi gå borrt till monsieur Ninus komma hem; men om min herr inte mer ha patience, eller que inte mer ha förtroende pour monsieur Ninus, min herr qvittera honom, och bli min pratique; jag bo inte långt borta . . . allons!

NICL. Point d'allons, monsieur utlänning. Det var en fan till karl; han vill inte hjälpa sin kamrats kund, men väl vill han ta borrt den alldeles! nej den främmandes tand må värka hur den värka vill, men här ska han sitta tills gufar kommer hem.

LASSE. Eh, que cavaller crepera! ça m'est egal; pourvu que jag följa routine, et que jag inte fela mot bienveillance. *apart till Ståalarm.* Så, nu kan herrn dröja bäst han lyster, och i fall gubben kommer så . . . *Ninus kommer.* för tusan! der är han; det var något för bitti.

JUL. Ach gud! min farbror!

NICL. Ah, se der är gufar; nu ska det gå som en dans.

6. SCEN. DE FÖRRE. DOCTORN.

DOCT. Hvad är det för ett satans väsen
Här hålles då jag ute är? *tystnad.*

visar Lasse. Och hvem är denna nya piecen

Som står och sej anfäktar der? *tystnad.*

ond. Ni svarar ej... ni ljuga vill... nå hin er regera!

NICL. Ach, kära gufar, hvad ni kom i grefvens tid.

LASSE visar Stålarms.

Pardon... monsieur vill mej forcera..

NICL. Jag med den fransosen haft en fanders strid.

LASSE till doctorn. Monsieur! *ecoutez!*..-

NICL. Hör på söta gufar..

DOCT. Ach, skrik inte så;

Hör, den af er två

Hvars talan är störst,

Må han tala först.

LASSE. D'ä jag

NICL. D'ä jag

LASSE. D'ä jag

LASSE och NICLAS på en gång.

D'ä jag.

DOCT. Två tokar två tokar jag bägge näcken ger.

LASSE och NICLAS, till hvaran på en gång.

Om ni hade tegat, han redan hör mej mer.

DOCT. Jag bägge näcken ger.

LASSE och NICLAS.

Jag bägge näcken ger.

NICL. Gufar, den som har mäst brådt om af oss alla, d'ä den der herrn, *om Stålarms.* som har en faslig tandvärk och ber att gufar vill dra ut hans tand.

DOCT. Men bevars, behöfs det så mycke buller för det? hvarför fick jag inte veta det strax? nå väl, i ordning!

NICL. *till Lasse.* Kors, gufar känner inte igen er.

LASSE. Gufar vara un peu confus af vårt tapage.

DOCT. *till Stålarms.* Min herre, var god och
lät mej se.

ST. Min herre, . . . jag fruktar . . .

DOCT. Dä alldeles ingen ting att frukta.

LASSE. Que jag endast säga två ord . . .

DOCT. Jag tillhör er på stånd, min herre;
men den sjuka måste hieipas först . . . Är det en
oxel-tand? *under allt detta vill han se Stålarms i*
mun.

ST. Min herre!

DOCT. Aha, d'ä en framtand?

LASSE. Monsieur, permettez . . .

DOCT. Tyst, kanske d'ä ögontanden, aj, aj;
men lika godt, den ska gå ut i första drag utan
ringaste plåga.

NICL. Gufar, allt är i ordning.

ST. Hvilken förbannad belägenhet!

LASSE. *sagta till sin herre.* Herrn kan ju va-
ra af med en tand; pang! lät henne springa.

ST. *arg.* Nej! det fan måtte anfakta alla dina
tänder!

LASSE. *till doctorn.* Min herr, moi, j'ai bien
brådt om; que herr höra mej ett ögonblick.

DOCT. Efter operation, min herre, efter
operation; d'ä en affär af två sekunder.

NICL. *till Stålarms.* Var inte rädd, gufar kun-
de rycka ut tänderna på en ande, det gör inte
ondt alls.

DOCT. Nå till saken.

ST. Ach, hvad d'ä lyckligt! plågan är allde-
les förbi.

DOCT. Den kommer åter; min herre, den
kommer åter med fördubblad styrka . . . så, sätt
er; min herre! . . . ni ska inte märka det en gång
. . . för er skull, efter ni är så rädd, ska jag gå
efter ett instrument af min egen invention, det
käns inte till en gång; d'ä just ett rart nöje, att
få sina tänder uttryckta af det instrumentet. *går*
och söker i bureauen.

JUL. Ach, hvilken utväg? öma vän!

Han med instrumentet re'n kommer igen;

Ah,

Ah, nu ser han borrt; sök på dörren att flykta,
Vår elaka sak ska då lykta.

ST. Nej, jag vill dröja, än är hopp;

Jag vill honom säga att plågan hört opp,

Och påstår han dock att dra ut mina tänder

Jag slår mej med våld ur hans händer.

NICL. *ifrig och rädd till doctorn som kommer med
instrumentet.*

Gufar, gufar,

Gufar, gufar,

Spring, ach spring inte på;

Den djefveln han ärnar er slå.

DOCT. Niclas, Niclas,

Niclas, Niclas,

Säg, hvad? drömmer du då,

Att sjuklingen ärnar mej slå?

STÅLARM. *till Julie.*

Ach, honom allt jag säga bör...

JUL. Min Gud, hur jag darrar, af fruktan jag dör.

STÅLARM. *faller till doctorns fötter.*

Min herre, ni ser mej för er falla neder;

Om tillgift, om godhet jag beder.

DOCT. *som söker att upplyfta Ståalarm och sätta
honom i länstolen.*

Nej, den posturen är ej rätt;

Se här, kära vän, uti länstoln er sätt;

Då jag opererar sitt stadigt och stilla,

Hvar tyst, och mej inte förvilla.

NICL. Gufar, gufar,

Gufar, gufar.

Se, se nu är han glad;

Ni hörde hur vackert han bad!

DOCT. *som inte kan förmå Ståalarm att sätta sig.*

Dä för dåligt;

Utstå tåligt,

Utstå operation; ..

Nej, alldrig jag sett slik poltron.

NICL. Ja, d'ä sannt, unga raska karlen jämrar sej värre än den jungfrun som jag drog friska tanden ur.

ST. Julie, förena er med mej, bed er farbror.

JUL. på knä. Min allrabästa farbror!

LASSE. äfven på knä. Ah, monsieur.

DOCT. Mina vänner, hvad vill allt det här säga?

NICL. Hvad knäfveln! vill de allesamman låta dra ut sina tänder?

ST. Herre, min föregifna sjukdom är endast en list,

DOCT. Och till hvad ändamål? ..

ST. Jag tillber Julie.

DOCT. Hvad?

NICL. Aha, se det var en annan värk det.

ST. Jag tror mej vara värdig att begära hennes hand . . . jag vet att er ömhet för er guson ingifvit er det förslag att med honom förena Julie; jag dömmar ej om huru vida denna förening blefve lycklig, men jag tror att en med mej skulle bli det, och alla hinder deremot kunna lätt öfvervinnas. Mitt namn är Stålarms, och . . .

NICL. Gufar, d'ä han, d'ä han; hvem kunde gissa det?

ST. Jämte min hand lämnar jag Julie en ärgendom af halfannan tunna guld, och vi gemenamt be er använda hälften af hennes arf till etablissement för er guson.

DOCT. Min herre, jag har låfvat min bror . . .

JUL. Att göra hans dotters lycka; gif henne åt Stålarms, och ert löfte är uppfyllt.

NICL. till Lasse. Ni sa att hon var i så god sinnes-författning mot mej . . .

DOCT. D'ä bäst att inte mer tala om den saken, kära Niclas. Herrens förslag tycks vara rätt fördelagtigt; hvilket väljer du, antingen en flicka som inte tycks älska dej rätt mycke, eller en betydlig summa penningar, som alltid blir dej ju trognare, ju mer du håller af den?

NICL. Gufar kön göra med den saken bäst han tycker; hvad jag har att säga, då att med flickor f r man inte alltid pengar, men med pengar f r man alltid flickor.

LASSE. Probatum est.

DOCT. N , jag samtycker då, Julie... jag m rker man nu börjar f rege tandvärk för att komma in till folk, som man ofta f regett näsblod för att komma ut; då inte så rasande. Men hvilken är den herrn som hade så br dtom?

ST. En trogen och fintlig betjent, som jag till en stor del har att tacka för min närvarande lycka.

NICL. Hvad tusan! och jag har tagit honom för den der tand-doctorn af gufars vänner; jag försäkrar att då ingen dum karl då han kunnat narra mej.

DOCTORN *med* CHOEUR.

Ni som att knyta ljuftva band
Ska snart f r präst och handbok föras,
M  eder lycka alldrig störas,
Och alldrig tarftva doctorns hand.
M  friska t nders hvita rand
I många  r er mun betäcka,
Men m tte  n er välgång räcka
Då ni ej mera har en tand.

SLUT.

Exemplaret kostar 12 skill.

119

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as several lines of a letter or document.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, showing a significant portion of the page's content.

Fifth block of faint, illegible text, appearing as a distinct section or paragraph.

Sixth block of faint, illegible text, located in the lower half of the page.

Final block of faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or closing.

www.books2ebooks.eu